
Souhrnná teritoriální informace Rwanda

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Nairobi (Keňa) ke dni 13. 5. 2020
16:25

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

---

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.7)
3. Vztahy země s EU (s.11)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.13)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.17)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.21)
7. Kontakty (s.24)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Obsah neuveden

Podkapitoly:

- 1.1. Oficiální název státu, složení vlády
- 1.2. Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)
- 1.3. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.
- 1.4. Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let
- 1.5. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba
- 1.6. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)
- 1.7. Daňový systém

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

- Rwandská republika
- Repubulika y`u Rwanda
- Republic of Rwanda
- République du Rwanda

- President Paul Kagame

- President Paul Kagame

1. Rt. Hon. Dr. NGIRENTE Edouard, Prime Minister
2. Hon. Prof. SHYAKA Anastase, Minister of Local Government
3. Hon. Dr. BIRUTA Vincent, Minister of Foreign Affairs and International Cooperation
4. Hon. HAKUZIYAREMYE Soraya, Minister of Trade and Industry
5. Hon. INGABIRE Paula, Minister of ICT and Innovation
6. Hon. Maj. Gen. MURASIRA Albert, Minister of Defence.
7. Hon. Dr. NGAMIJE Daniel, Minister of Health.
8. Hon. Dr. BAYISENGE Jeannette, Minister of Gender and Family Promotion
9. Hon. MUNYANGAJU Aurore Mimosa, Minister of Sports
10. Hon. KAYISIRE Marie Solange, Minister in charge of Emergency Management
11. Hon. UWIZEYE Judith, Minister in the Office of the President
12. Hon. MPAMBARA Ines, Minister in the Office of the Prime Minister in charge of Cabinet Affairs
13. Hon. Dr. NDAGIJIMANA Uzziel, Minister of Finance and Economic Planning
14. Hon. Amb. GATETE Claver, Minister of Infrastructure
15. Hon. Amb. Dr. MUJAWAMARIYA Jeanne d'Arc, Minister of Environment.
17. Hon. Dr. MUKESHIMANA Gerardine, Minister of Agriculture and Animal Resources

18. Hon. Dr. UWAMARIYA Valentine, Minister of Education
19. Hon. MBABAZI Rosemary, Minister of Youth and Culture
20. Hon. BUSINGYE Johnston, Minister of Justice and Attorney General
21. Hon. RWANYINDO KAYIRANGWA Fanfan, Minister of Public Service and Labour

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

Počet obyvatel:

11, 6 mil.

Hustota na km²:

420 obyv

Podíl ekonomicky činného obyvatelstva:

87 %

Průměrný roční přírůstek obyvatelstva:

2,63 %

Demografické složení:

48 % muži

52 % ženy

Národnostní složení

Hutu 84 %

Tutsi 15 %

Twa 1 %

Náboženské složení

49,5 % katolíci

39,4 protestanti

1,8 % muslimové

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
HDP mld Rwfr	5 466,0	5 968,8	6 672,5	7 597,4	7 849,7	9 113
inflace	1.8	2.5	3.5	8.3	0,4	3,4
míra nezaměstnanosti	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
růst HDP %	7.0	6.8	6.6	6.5	6,9	9,2

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

	2015	2016	2017	2018	2019
Saldo státního rozpočtu jako % HDP	-3.9	-4.7	-4,6	-4,4	-6

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

	2015	2016	2017	2018	2019
Běžný účet platební bilance mil. USD	-1,201,7	-1,335.8	-621.6	-728,1	-682,5
Podíl schodku běžného účtu/HDP %	-14.4	-10.9	-6,8	-8,0	-6,7

Vnější zadlužení mld. USD	2.2	2.4	3,3		
				5.4	5.8

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Centrální banka

Banque Nationale du Rwanda

B. P. 531, Kigali

fax: +250 578669, 576197

Komerční banky

Banque Commerciale du Rwanda s.a.

Boulevard de la Révolution

B. P. 354, Kigali

fax: +250 573395

e-mail: cr@bcr-rwanda.com

web: www.bcr-rwanda.com

Banque Continentale Africaine Rwanda

20 Boulevard de la Révolution

B. P. 331, Kigali

fax: +250 573486

Banque de Kigali s.a.

63 Avenue de Commerce

B. P. 175, Kigali

fax: +250 575504, 573461

Pojišťovny

SONARWA (Société Nationale d'Assurances du Rwanda)

Boulevard de la Révolution

B. P. 1035, Kigali

fax: +250 572052

SORAS (Société Rwandaise d'Assurances)

Boulevard de la Révolution

B. P. 924, Kigali

fax: + 250 573362

COGEAR s.a.

Avenue de l'Armée

B. P. 2753, Kigali

fax: +250 576083

1.7 Daňový systém

Rwanda získává většinu svých příjmů z daně z příjmu a z daně z přidané hodnoty. Dalšími daněmi jsou např. daň z práva

---

na podnikání, daň ze zisku, daň z nemovitostí aj.

Kontakt na rwandský daňový úřad:

Rwanda Revenue Authority

B. P. 3987

Kigali

fax: +250 578488

2. Zahraniční obchod a investice

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Vývoz mil USD	723	683,7	745	1 050,24	1 227,2	1 166,7
Dovoz mil USD	1991,7	1918,7	2045,1	1921,7	2 096,2	1 963
Saldo obchodní bilance mil USD	-943,4	-1106,4	-1211	-621,6	-728,1	-796,3

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Hlavní exportní partneři

země	podíl na exportu
SAE	31,4 %
Čína	20,4 %
Keňa	12,14%
Uganda	11,1 %
Švýcarsko	8,1 %

Hlavní dovozní partneři

země	podíl na dovozu
Uganda	15,6 %
Keňa	11,8 %
Indie	9,8 %
Čína	8,3 %

2.3 Komoditní struktura

Hlavní exportní položky

název položky	podíl na exportu
Vzácné kovy	31 %
Cín	12 %
Káva	11 %
Čaj	9 %
Tungsten	6,3 %

Hlavní dovozní položky

název položky	podíl na dovozu
Auta	7,9 %
Ropné produkty	4,6 %
Cement	3,6 %
Zdravotnická zařízení	2,8 %
Hnojiva	2,5 %

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

Speciální ekonomická zóna je umístěna v Kigali.

Bližší info - http://www.minicom.gov.rw/fileadmin/minicom_publications/policies/SEZ_Policy_Cleaned_.pdf

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Dokumentem, který částečně řeší problematiku FDI je zákon o zřízení Rwandské agentury pro podporu investic (Rwanda Investment Promotion Agency) z r. 1998.

Podle tohoto zákona mohou ve Rwandě podnikat nebo investovat také následující fyzické a právnické osoby:

- soukromé osoby, které nejsou rwandskými občany nebo občany členské země Společného trhu Comesa
- společnosti, registrované podle práva v jiných zemích než ve Rwandě, nebo v zemi Comesa
- společnosti registrované ve Rwandě podle místního práva, v nichž více než 50 % podílu mají v rukou osoby, které nejsou občany Rwandy nebo země Comesa
- sdružení, v němž kontrolní balík akcií drží v rukou osoba, která není občanem Rwandy nebo země Comesa

V případě zájmu české fyzické nebo právnické osoby o zřízení kanceláře, reprezentace nebo společného podniku ve

---

Rwandě je možno se obrátit na Rwanda Investment Promotion Agency, která je schopna sdělit aktuální podmínky pro realizaci podobného záměru.

3. Vztahy země s EU

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1 Zastoupení EU v zemi

Delegation of the European Union to the Republic of Rwanda

1807 Umuganda Boulevard, Aurore Building
Post Box 515 Kacyiru - Kigali

Telephone: +250-252-585738 / -39 / -40 /-41

E-mail: Delegation-rwanda@eeas.europa.eu

3.2 Obchodní vztahy země s EU

	Dovoz ze Rwandy mil EUR	Vývoz do Rwandy mil EUR
2014	47	168
2015	64	187
2016	53	415
2017	53	193
2018	57	212

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

Základním strategickým dokumentem pro rozvoj Rwandy je strategie pro partnerství (CPS), která se zaměřuje na zvyšování ekonomického růstu v soukromém sektoru, které bude vytvářet nová pracovní místa. Dále je strategie zaměřená na zlepšení produktivity a příjmů chudých prostřednictvím rozvoje venkova a sociální ochrany a poslední strategií je podpora veřejného a finančního řízení a decentralizace vlády.

Česká republika poskytuje příležitostně financování v rámci programu malých lokálních projektů. Více informací o možnostech zapojení do malých lokálních projektů lze získat na:

https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/dvoustranna_zrs_cr/sektory_projekty/male_lokalni_projekty/index.htm

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Období	Vývoz USD(tis.)	Dovoz USD(tis.)	Bilance USD(tis.)
2013	1 883	26	1857
2014	2 045	96	1949
2015	1 952	337	1615
2016	8 726	732	7993
2017	2 324	1 156	1168

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Období	Vývoz USD(tis.)	Dovoz USD(tis.)	Bilance USD(tis.)
2015	1 952	337	1615
2016	8 726	732	7993
2017	2 324	1 156	1168
2018	2 276	2 082	190
2019	1 613	2 055	-441

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Vývoz Název zboží	Stat. hodnota USD(tis.)
-------------------	-------------------------

Břítvy strojky čepelky holicí	490
Stroje automat zprac dat jednotky snímače ap	264
Geodetické, topografické, zeměměřičské, nivelační, fotogrammetrické zaměřovací, hydrografické, oceánografické, hydrologické, meteorologické nebo geofyzikální nástroje a přístroje, kromě kompasů; dálkoměry	169
Rentgenové přístroje a přístroje používající záření alfa, beta nebo gama, též pro lékařské, chirurgické, zubolékařské nebo zvěrolékařské účely, včetně radiografických nebo radioterapeutických přístrojů, rentgenky a jiná zařízení k výrobě re	122
Přístroje a zařízení pro fyzikální nebo chemické rozborů (například polarimetry, refraktometry, spektrometry, analyzátory plynů nebo kouře); přístroje a zařízení na měření nebo kontrolu viskozity, pórovitosti, roztažnosti, povrchového napět	91
Odstředivky přístroje k filtrování čištění	89
Videoherní konzole a automaty, výrobky pro lunaparkové, stolní nebo společenské hry, včetně motorových nebo mechanických her, kulečnicků, speciálních stolů pro herny a zařízení pro automatický kuželník	64
Chladničky boxy mrazicí aj čerpadla tepelná	44
Ruční nástroje a nářadí (včetně sklenářských diamantů), jinde neuvedené ani nezahrnuté; pájecí lampy; svěráky, upínáky a podobné nářadí, jiné, než které jsou příslušenstvím, částmi a součástmi obráběcích strojů nebo strojů pro obrábění vodn	39
Elektrické stroje a přístroje s vlastní individuální funkcí, jinde v této kapitole neuvedené ani nezahrnuté	39

Dovoz Název zboží	Stat. hodnota USD(tis.)
-------------------	-------------------------

Části, součásti a příslušenství (jiné než kryty, kufříky a podobné výrobky) vhodné pro použití výhradně nebo hlavně se stroji a přístroji čísel 8470 až 8472	1 689
Oděvy z plsti textilií povrstvených ap	125
Káva i pražená dekofeinovaná slupky náhražky	82
Pulovry svetry vesty apod pletené háčkované	74
Mince	10
Květiny řezané na kytice ap čersvé sušené aj	7
Čaj	6
Tantal výrobky z něj odpady šrot	4
Nádobí aj pro domácnost z jiných mater keram	1

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

Objem vývozu služeb z ČR do Rwandy je zatím nulový. Příležitosti lze v omezené míře spatřovat v oblasti strategických služeb, především informačních technologiích.

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Společnost Rwanda Rudniki, těžící tantalovou a cínovou rudu, je spoluvlastněná českým kapitálem.

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

Diplomatické styky na úrovni velvyslanectví byly navázány mezi bývalou ČSSR a Rwandou dne 24. 7. 1965. Dohoda o vědeckotechnické spolupráci (Kigali, 29. 11. 1972)

Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Rwandské republiky o obranné spolupráci (Kigali 4.8.2014)

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

Rwanda je příjemcem rozvojové pomoci a je na ní i přes snahu vlády stále silně závislá – plných 40–50 % výdajů státního rozpočtu je kryto vnějšími zdroji.

Od roku 1963 podporovala světová banka prostřednictvím IDA 70 projektů. V současné době jsou aktivní projekty ze strany IBRD/IDA především v oblasti všeobecné podpory sektoru venkova (druhá fáze), rozvojový program na podporu konkurenceschopnosti místní výroby, modernizace elektrické sítě, investice do infrastruktury venkova a další.

V kontextu zahraniční rozvojové spolupráce České republiky nepatří Rwanda k prioritním zemím. V zemi tak nejsou realizovány žádné velké bilaterální projekty.

Česká republika poskytuje příležitostně financování v rámci programu malých lokálních projektů. Více informací o možnostech zapojení do malých lokálních projektů lze získat na:

https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/dvoustranna_zrs_cr/sektory_projekty/male_lokalni_projekty/index.htm

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Podkapitoly:

5.1. Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

5.2. Kalendář akcí

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Příležitosti pro český export

□ Důlní, těžební a ropný průmysl

Těžební sektor je významným zdrojem příjmů z vývozu (na druhém místě po cestovním ruchu a před zemědělstvím), jedná se o hlavní průmyslový obor. Jezero Kivu obsahuje asi 300 mld. m³ CO₂ a 60 mld. m³ plynu CH₄ s tím, že v následujících letech se počítá s intenzivním využitím těchto zásob jak pro rozvoj energetiky, tak pro rozvoj chemického průmyslu. V roce 2019 byl dokončen průzkum možných ložisek lithia, který prokázal naleziště vysoce koncentrovaných zásob (5 % až 8 %) v dostupných hloubkách. Existují proto předpoklady, že příležitosti v těžebním průmyslu budou dále narůstat. Surovinové bohatství se v současnosti těží pomocí velmi zastaralých technologií. Těžba je z 80 % realizována individuálně (často pouze s využitím ručních nástrojů). Vládní plány na příští pětileté období mají za cíl změnu tohoto nevyhovujícího stavu zapojením širší míry mechanizace, což představuje příležitosti pro dodavatele těžebních technologií. Příležitosti se nabízejí i v oblasti technologií na zpracování rudy, a to vzhledem ke skutečnosti, že většina rudy se v současnosti vyváží v nezpracovaném stavu.

□ Energetický průmysl

Energetický sektor je dosud nerozvinutý a vláda plánuje jeho podporu prostřednictvím investičních projektů, od kterých si slibuje nastartování dlouhodobého růstu celé ekonomiky. Země patří ke státům s nejnižší instalovanou kapacitou. Přibližně polovina generované elektrické energie pochází z hydroelektráren. Budoucí energetický mix má být až z 90 % závislý na obnovitelných zdrojích. V září 2018 vyhlásila rwandská vláda nový plán rozvoje energetického sektoru do roku 2024. V rámci plánu se počítá s tím, že výroba elektrické energie vzroste ze současných 218 MW na 370 MW, elektrifikace země se rozšíří ze současných 35 % na 100 %, ztráty přenosové sítě se sníží o 15 %, 52 % spotřebitelů bude napojeno na centrální distribuční síť a 48 % dodávek bude decentralizováno. Výroba elektřiny z biomasy bude jednou z vládních priorit. Plán počítá rovněž s rozšířením veřejného osvětlení či budováním zásobníků ropných produktů tak, aby pokryly spotřebu na tři měsíce. Vládní plán se nově zaměřuje rovněž na efektivitu výroby i distribuce el. energie vzhledem ke skutečnosti, že ceny energie (0,28 USD za kWh) patří k nejvyšším v regionu. Rozvoj energetiky je nově podpořen fondy Světové banky ve výši 125 mil. USD. Nový plán tak přirozeně nabízí příležitosti pro české výrobce energetických zařízení.

□ Nábytkářský průmysl

Import tohoto zboží do země za poslední roky stále roste. To souvisí s novými aktivitami stavebního průmyslu a v současnosti zejména plánovaná výstavba nových residenčních bytových jednotek. Za zmínku stojí i vliv turistiky, která

vykazuje roční nárůst 25 %, doplněné o požadavky turistů, kteří v průměru utratí ve Rwandě více než 1100 USD a za tyto prostředky vyžadují odpovídající kvalitu, včetně kvality ubytování.

□ Obranný průmysl

Potenciál pro dodávky obranného průmyslu vyplývá z bezpečnostní situace v regionu. Vláda věnuje pozornost i finanční prostředky na vybavení armády i policie. Rwanda poskytuje své vojenské složky za finanční úhradu do mírových jednotek OSN. Finanční zdroje OSN jsou tak významnou částí rozpočtu rwandských obranných složek. K navyšování rozpočtu na obranu přispívá nový příhraniční konflikt mezi Rwandou a Ugandou, kdy obě země deklarují svou připravenost reagovat na případnou vojenskou provokaci druhé strany silou.

□ Stavební průmysl

Priority sektoru stavebnictví se pro nadcházející roky mění. Po letech, kdy byla prioritou sektoru výstavba kancelářských budov, se zaměřuje toto odvětví na residenční výstavbu ze jména v hlavním městě Kigali, kde roční růst populace přesahuje 3 %. Pouze 7 % populace žije v moderních ubytovacích kapacitách. Do roku 2020 by se tento podíl měl zvýšit na 30 %. Jen v hlavním městě Kigali tak představuje roční nárůst poptávky po moderních bytech 2.000 bytových jednotek. Celková neuspokojená poptávka po bytech v Kigali představuje 350 tis. bytů.

□ Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Zlepšení situace ve zdravotnictví je hlavní prioritou vlády, podíl veřejných výdajů je na úrovni vysokých 15 %; tato snaha již přinesla konkrétní výsledky u mnoha ukazatelů. Ve Rwandě má 75 % populace zdravotní pojištění. V rámci plánů se mají roční výdaje na jednoho pojištěnce zvýšit z 36 USD v roce 2018 na 60 USD v roce 2024. V rámci vládní rozvojové strategie se tak počítá s dalším zlepšováním kvality zdravotní péče. Vládní plány počítají s tím, že by do roku 2025 měla být zdravotní péče poskytována téměř výhradně odborným zdravotním personálem. Vzhledem ke skutečnosti, že například pouze 60 % porodů je uskutečněno za asistence odborného personálu, reprezentují vládní plány exportní příležitosti i pro české exportéry zdravotní techniky. Dle posledních statistických údajů umírá ve Rwandě více lidí na civilizační choroby, jako je rakovina, než na infekční choroby. Vládní prioritou se tak stává léčba civilizačních chorob, s kterými máme v ČR zkušenosti, což přináší nové příležitosti pro výrobce zdravotních zařízení.

□ Zemědělský a potravinářský průmysl

Zemědělství zaměstnává 90 % pracovní síly, avšak na HDP se podílí pouze jednou třetinou (zemědělské vývozy jsou však jedním z důležitých zdrojů deviz). Klíčovou prioritou vládního ekonomického programu Víze 2020 je snížit zaměstnanost v zemědělství o 10 % díky širšímu uplatnění mechanizace. Ke zvýšení produktivity zemědělství by měla vláda vydávat 13 % rozpočtu na tuto prioritu. Vláda usiluje o zvýšení produktivity sektoru pomocí investičních programů, směřujících jak k dosažení vyšší intenzifikace pěstování základních vývozních komodit (káva, čaj) pomocí aplikace hnojiv a využití strojového zařízení, tak k vyššímu podílu zpracování zemědělské produkce, což představuje zároveň příležitost pro dodavatele technologií pro potravinářský průmysl (např. 90 % balicího materiálu se do Rwandy dováží). K podpoře zemědělského sektoru vyhlásila vláda nový šestiletý plán rozvoje zemědělství do roku 2024. Plán počítá s tím, že do roku 2024 bude na rozvoj zemědělství vynaloženo 2,7 mld. USD, a to jak z vládních zdrojů, tak z prostředků, které Rwanda získává v rámci rozvojové pomoci. Vládní prioritou je intenzifikace produkce kukuřice, brambor, pšenice, fazolí, hrachu a sóji.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
---------------------	------------------------

Energetický průmysl	HS 8410 – Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8410 – Vodní turbíny, vodní kola a jejich regulátory
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory (kromě generátorových soustrojí)
	HS 8502 – Elektrická generátorová soustrojí a rotační měniče
	HS 8536 – El. zařízení k vypínání, spínání nebo k ochraně el. obvodů aj. < 1 000 V
	HS 8537 – Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a základny pro el. ovládání
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8432 – Stroje a přístroje pro zemědělství, zahradnictví a lesnictví ap.
	HS 8433 – Žací nebo mláticí stroje, sekačky na trávu ap.
	HS 8434 – Dojicí stroje a mlékárenské stroje a zařízení
	HS 8437 – Stroje pro čištění, třídění nebo prosévání semen, zrn aj.
	HS 8438 – Stroje pro přípravu, výrobu potravin nebo nápojů
	HS 8701 – Traktory a tahače
Stavební průmysl	HS 8413 – Čerpadla na kapaliny, též vybavená měřicím zařízením; zdviže na kapaliny
	HS 8414 – Čerpadla vývěvy vzduchové kompresory aj.
	HS 8415 – Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8431 – Části a součásti jeřábů, vozíků, buldozerů, fréz aj.

Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 4010 – Dopravníkové nebo převodové pásy nebo řemeny z vulkanizovaného kaučuku
	HS 8428 – Ost. zvedací, manipulační, nakládací nebo vykládací zařízení
	HS 8429 – Samohybné buldozery, stroje na vyrovnávání terénu, rypadla, ap. s pohonem
Nábytkářský průmysl	HS 9403 – Ost. nábytek a jeho části a součásti
	HS 9406 – Montované stavby
Obranný průmysl	HS 9301 – Vojenské zbraně, jiné než revolvery, pistole a zbraně čísla 9307
	HS 9302 – Revolvery a pistole, jiné než čísel 9303 nebo 9304
	HS 9303 – Ost. střelné zbraně ap. zařízení využívající ke střelbě výbušné náplně
	HS 9304 – Ost. zbraně, kromě zbraní čísla 9307
	HS 9305 – Části, součásti a příslušenství výrobků čísel 9301 až 9304
	HS 9306 – Bomby, granáty, torpéda, miny ap. válečné střelivo a jejich části; náboje ap.
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3003 – Léky neodměřené, ne krev, antiséra ap., vata aj.
	HS 3004 – Léky odměřené, ne krev, antiséra ap., vata aj.
	HS 9018 – Lékařské, zubolékařské nebo zvěrolékařské nástroje a přístroje aj.
	HS 9402 – Lékařský, chirurgický, zubolékařský nebo zvěrolékařský nábytek

5.2 Kalendář akcí

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

- Dovozy se mohou uskutečňovat přes nebo za pomoci zástupce, který působí jako dovozce na vlastní účet nebo jako prostředník. Výjimku tvoří státní zakázky, kde je partnerem ministerstvo nebo jiná vládní organizace. Pro získání distributora je třeba, aby zástupci českých výrobců nebo dodavatelů navštívili Rwandu a osobně jednali s potenciálními dovozci.
- Pro firmy zajímavější se o průnik na rwandský trh bude sloužit nově jmenovaný honorární konzul ČR. Bližší informace podá ZÚ Nairobi

6.2 Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Rwanda má liberalizované dovozní podmínky. Neexistuje zde systém dovozních licencí. Výjimku tvoří dovoz některých položek, týkajících se bezpečnosti, zdravotnictví nebo životního prostředí, které jsou uvedeny v příslušných zákonech.

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Zatím jediným dokumentem, který částečně řeší výše uvedené podmínky, je podle dostupných materiálů zákon o zřízení Rwandské agentury pro podporu investic (Rwanda Investment Promotion Agency) z r. 1998.

Podle tohoto zákona mohou ve Rwandě podnikat nebo investovat také následující fyzické a právnické osoby:

- soukromé osoby, které nejsou rwandskými občany nebo občany členské země Společného trhu Comesa
- společnosti, registrované podle práva v jiných zemích než ve Rwandě, nebo v zemi Comesa
- společnosti registrované ve Rwandě podle místního práva, v nichž více než 50 % podílu mají v rukou osoby, které nejsou občany Rwandy nebo země Comesa
- sdružení, v němž kontrolní balík akcií drží v rukou osoba, která není občanem Rwandy nebo země Comesa

V případě zájmu české fyzické nebo právnické osoby o zřízení kanceláře, reprezentace nebo společného podniku ve Rwandě je možno se obrátit na Rwanda Investment Promotion Agency, která bude schopna sdělit aktuální podmínky pro

realizaci podobného záměru.

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Obvyklá je propagace v tisku. Propagaci na místě nelze provádět bez barevných francouzských nebo anglických prospektů a technických popisů.

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Ochrana duševního vlastnictví je zatím obecně na nízké úrovni. Vymahatelnost práva ve Rwandě je však na africké poměry na vysoké úrovni.

6.6 Trh veřejných zakázek

Veřejné zakázky se zásadně zadávají formou tendrů. Jako první krok, zejména v případě tendrů na stavební práce nebo konzultační činnosti, bývá předkvalifikace zájemců, kteří, pokud jsou vyhodnoceni jako vhodní pro daný účel, jsou potom oslovováni formou zaslání tendrových podmínek.

Tendry jsou zveřejňovány v tisku ve Rwandě nebo v okolních zemích. Termíny pro podávání nabídek bývají však často krátké, takže se tendrového řízení mohou účastnit pouze ty firmy, které jsou v místě přímo fyzicky přítomny nebo které zde mají svého zástupce.

Kontakt na Národní tendrový výbor Rwandy je následující:

National Tender Board

Avenue de la Paix

B. P. 4276, Kigali

Web: www.ntb.gov.rw

V případě tendrů, které jsou financovány některými bankami nebo agenturami, kde není ČR členem (např. AfDB – African Development Bank), je nutno, aby český dodavatel využil pro svou nabídku firmu sídlící v zemi, která je členskou zemí dané banky (agentury).

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Právní prostředí je ve Rwandě na africké poměry na vysoké úrovni. Prakticky neexistuje korupce.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Mezinárodní hotely jsou na vysoké úrovni. Stejně tak úroveň v nich poskytované stravy a nápojů.

Při jednání s obchodními partnery je vhodná košile s vázankou, popř. oblek. V případě procházek po městě se doporučuje co nejjednodušší turistické nebo sportovní oblečení. Bezpečnost v Kigali je na africké poměry vysoká.

Rwandští partneři jsou velice dochvilní a jednání s nimi je na vysoce profesionální úrovni jak v soukromé tak státní sféře.

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Rwanda vyžaduje pro občany ČR vízový styk pro všechny druhy pasů. O vízum lze požádat online (www.migration.gov.rw), nebo na rwandském zastupitelském úřadu (Jägerstrasse 67-69, 10117 Berlin, tel. +4930-2091 6590).

Rwandské celní předpisy nepovolují vývoz (ale ani převoz a dovoz) předmětů pocházejících z divoké zvěře (trofeje, výrobky ze slonoviny nebo kůže). Na vývoz těchto předmětů je třeba zvláštního povolení. Povinně je vyžadován mezinárodní očkovací průkaz s platným očkováním proti žluté zimnici. Další doporučená očkování jsou žloutenka A, cholera a břišní tyfus. Rovněž je vhodné před cestou začít užívat antimalarika.

Rwandské úřady také zakazují a namátkově kontrolují dovoz plastových sáčků i pro potřeby zabalení cestovních věcí.

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Rwandský [Directorate General of Immigration and Emigration](http://www.migration.gov.rw) vystavuje dva druhy povolení k pobytu (dočasné a trvalé) na které je vázáno pracovní povolení. Ve Rwandě pak existuje 18 druhů dočasných pracovních povolení a 4 druhy trvalých pracovních povolení. Formuláře a podmínky k udělení jednotlivých pracovních povolení jsou dostupné na webové stránce: <https://www.migration.gov.rw/index.php?id=79>

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Ošetření či hospitalizace jsou možné pouze za úplatu, při rozsáhlejších ošetření je vyžadováno složení kauce ve výši přibližně 100 000 Kč.

Ošetření ve státních zdravotnických zařízeních se nedoporučuje.

---

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)
- 7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)
- 7.4. Internetové informační zdroje

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Teritoriálně příslušný český zastupitelský úřad se nachází v Nairobi, kontaktní adresa:

Embassy of the Czech Republic

Tende Drive 745, Lavington, 00100 Nairobi

P.O.Box 48785

Tel.: +254 774 420 460

Nouzová linka: +254 722 517 161

E-mail: nairobi@embassy.mzv.cz

Web: www.mzv.cz/nairobi

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Loretánské náměstí 5

118 00 Praha 1 – Hradčany

Telefon: +420 224 181 111

Odbor států subsaharské Afriky L.2630

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Politických vězňů 20

112 49 Praha 1

tel.: +420 224 851 111

Ve Rwandě nemá zastoupení žádná z českých institucí.

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

Policie: 112

Hasiči: 112

Tísňová linka: 112 nebo 3155

Předvolba: +250

7.4 Internetové informační zdroje

- www.gov.rw oficiální stránky vlády
- www.rwanda.net polooficiální vládní a tiskové zpravodajství
- <http://www.rdb.rw/>; www.rwandatourism.com Rwanda Development Board
- www.bcr-rwanda.com Banque Commercial du Rwanda
- www.rwandainvest.com Rwandská agentura na podporu investic
- www.ntb.gov.rw oficiální stránky Národního tendrového výboru